

til at begjære Ordet, var, at den Begrundelse, som den ærede første Taler brugte, forekom mig at støtte sig paa, ikke alene urigtige, men, dersom de skulde slaae Rod, farlige statsoeconomiske Principer. Det ærede Medlem støttede hele sin Fastholden ved sin Anskuelse af Sagen derpaa, at faste Eiendomme vare mindre bevægelige i Priis end løse Eiendomme; jeg troer, at det var disse Ord, han brugte. Ved faste Eiendomme mener jeg, at der maa forstaaes Jorden med, tilhørende Bygninger etc., selv endog saa Bygninger i Kjøbstæderne, forsaavidt de afgive Baaninger af indskrænket Bestaafenhed til mindre Familier o. s. v.; men her vil jeg endog saa sætte Begrebet indenfor snevrere Grændser og antage, at det ærede Medlem kun har meent større Gaarde, egentlige Landeieendomme, Jordebrug. — Nu er, hvad det ærede Medlem i saa Henseende anførte, saa lidet Tilfældet, at der maaskee her i Landet er saa Værdier, der i den Grad forandre sig ligeoverfor Løssøre som netop Værdien af faste Eiendomme; i min Levetid, som desto værre efterhaanden er bleven temmelig lang — ikke fordi jeg lever endnu, men fordi jeg ønsker endnu at leve længere — har jeg oplevet, at Eiendommene have været bragte iveiret til en saadan Priis forinden 1807, at vist ingen Mand troede sig istand til igjennem Indtægterne at bringe det ud af Eiendommen, som nogenlunde kunde svare til 4 pCt. af den Capital, der blev givet derfor; jeg har siden Aaret 1820 seet Eiendomme saa lave i Priis, at næsten intet Menneske vilde have dem — jeg har ikke seet det selv, men jeg har hørt det fortælle af troværdige Mænd, at en Mand har kjøbt en ikke ringe Gaard i Sylland mod, den ene Forpligtelse, at svare til Rytterhesteholdet; det kunde Eiendommen ikke engang overkomme, det kunde der ikke gives derfor. Jeg har oplevet, at en forbiandrende Gaandværkspænd kom til ved en Auction over en stor Gaard i Nærheden af Kjøbenhavn — jeg var ikke selv tilstede ved Auctionen — og kjøbte Gaarden for 5 Rd. (Afbrydelse), ja, det var i flette Penge, men det var 15 Mk. i Sølv; dersom det ikke er Beviis paa Eiendommens Omflistnen i Værdi, saa veed jeg ikke, hvad man vil sige. Dersom man saa siger: Ja, men disse

Eiendomme have saa aldrig reist sig til høiere Værdi, saa vil jeg, gjøre opmærksom paa, at den nævnte Eiendom nu gjælder for en af de betydeligste og værdifuldeste Eiendomme her i Nærheden af Kjøbenhavn, netop for sin Vædrifts Skyld; man seer altsaa deraf, at dette statsoeconomiske Princip ikke er rigtigt, men forsaavidt der er noget Rigtigt deri, saa er det, hvad der er fastsat i Loven, der er kommen fra Ministeriet. Lovudkastet har holdt fast ved det ved Eiendommene, som nærmest kunde siges at være fast, det vil sige mulige Frembringelser, Frembringelseseynen; den har der holdt fast ved, at denne Frembringelseseyne vilde give en Værdi af den Art, som det ærede Medlem netop vil holde fast. Det forekommer mig, at det ærede Medlem efter sin Anskuelse, naar han rigtig har sigtet det fra, der ikke er holdbart, og holder paa det, der nogenlunde kan holdes fast paa, maa holde paa Regjeringens Forslag, idet det efter hans Anskuelse i det Væsentlige er det Rigtige at holde sig til Landeieendommens Frembringelseseyne og faae hele Eiendommen i Pant; videre kan Regjeringen ikke komme. Men saa siger det ærede Medlem: Den Sum, som Regjeringen saa faaer udover den faste Afgift, indvinder den i saadanne Værdier, som ere mere bevægelige, som ikke ere nær saa gode at holde fast. Nu har jeg, i min Levetid ligeledes oplevet den Besynderlighed, at jeg har seet en Mand, som havde en stor Mængde Obligationer, som han for største Delen havde samlet paa Tider, hvor de stode meget lavt, igjennem dem kom han til en langt hurtigere og større Rigdom end de Mænd, som sad ved større Eiendomme. De Folk, som i Aaret 1815 og 1816 kjøbte Statsobligationer, som havde Papirer og lod dem ligge, ja endog saa de, som havde rene skjære Bankofedler og lod dem ligge, kom i 1818 til at sælge dem til meget høje Priser, paa samme Tid, som næsten alle de, der sad med Landeieendomme, bleve ruinerede, saaledes at Staten maatte gjøre et meget betydeligt Laan, som endnu ikke er afbetalt, blot for at bære dem igjennem, for at de ikke skulde komme til at forlade Eiendommen. Naar det ærede Medlem istedetfor at gaae den Vej, som han gaar igjennem sit Endringsforslag, havde indbegaaet den anden ærede Forslagsstiller og